

Необхідність комплексного підходу до вивчення проблеми серійних вбивств в Україні

За останні десятиріччя рідкісний колись феномен серійних вбивць набув розмаху у всьому світі. Серійні вбивці відрізняються від інших осіб тим, що вчиняють тяжкі злочини проти життя і здоров'я. Це - принципово відмінний тип особистості, аналог якого неможливо підшукати серед інших злочинців. Непередбачуваність, вчинки, значення яких неможливо зрозуміти, роблять таких вбивць найбільш соціально небезпечними.

Нині, на нашу думку, комплексним дослідженням у зазначеному напрямі в Україні не приділяється належної уваги. Немає сталих методик розслідування серійних вбивств і виявлення «серійників», тому робота з розкриття таких вбивств подекуди провадиться застарілими методами. Деякою мірою це пояснюється відсутністю юридичних, науково обґрунтованих нормативів, де були б чітко сформульовані поняття «маніяк», «серійний вбивця».

Отже, необхідне створення комплексної характеристики серійних вбивць як виду злочинців, розкриття причин і умов їх появи, а також особливостей психології цього типу вбивць. Дослідження в цьому напрямі мають проводитись з урахуванням специфіки об'єкта.

Поруч із традиційними для вітчизняної кримінології методами в даному разі необхідним є виявлення неусвідомлених мотивів і глибинних поведінкових сенсів, що чого можна досягти психоаналітичним методом.

Необхідним елементом дослідження феномену серійних вбивць мають стати методи соціології, які за допомогою специфічних способів та методів могли б вирішити коло питань, які не можуть бути досліджені методами юриспруденції.

По-перше, за допомогою суто соціологічних методів може бути проведено дослідження у рамках певного населеного пункту або району для визначення зон найбільшого ризику для жителів такого району стати жертвою серійного вбивці. За попередньою оцінкою, до таких зон можуть бути віднесені регіони з низьким рівнем життя, з високими показниками злочинності тощо. Але тільки комплексне соціологічне дослідження може надати чіткий перелік таких регіонів.

По-друге, соціологи, дослідивши матеріали кримінальних справ серійних вбивць, які були осуджені, могли б визначити умови виникнення у суспільстві такого феномену, як серійні вбивці, та дати перелік певних «факторів ризику», що спричиняють невпинне зростання кількості серійних вбивць в сучасному суспільстві.

По-третє, на основі статистичних методів, спеціалісти з соціології мають можливість вивчити та узагальнити громадську думку щодо проблеми серійних вбивць та причин їх появи у суспільстві, що змогло б полегшити роботу правоохоронних органів з розслідування справ щодо серійних вбивств. Спеціалістами з соціології, безумовно, можуть бути використані інші, специфічні методи, що зможуть допомогти вирішити проблему поширення у суспільстві такого явища, як серійні вбивства.

Підеумовуючи, слід зазначити, що проблемі комплексних наукових розробок у галузі розкриття, розслідування та профілактики серійних убивств в Україні приділяється недостатньо уваги. Необхідно поєднати зусилля провідних вчених різних галузей науки: соціології, психології, психіатрії, юриспруденції для подолання такого негативного явища як серійні вбивства.